Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Department of Economics and Business Master in Public Administration (MPA)

2020-05

þÿ " Ÿ ¹ œ µ Ä ± Á Å ¸ ¼ ¯ Ã µ ¹ Â Ä ¿ Å • ¸ ½ þÿ £ Å Ã Ä ® ¼ ± Ä ¿ Â ¥ ³ µ ¯ ± Â Ã Ä · ½ • » þÿ ‘ ½ µ À ¬ Á º µ ¹ µ Â º ± ¹ Á ¿ ¿ À Ä ¹ º - Â "

þÿ š ± ¶ ¬ º · , £ Ä ± Å Á ¿ Í » ±

þÿ Á Ì ³ Á ± ¼ ¼ ± " ¹ ¿ ¯ º · Ã · Â • À ¹ Ç µ ¹ Á ® Ã µ É ½ , £ Ç ¿ » ® Ÿ ¹ º ¿ ½ ¿ ¼ ¹ º Î ½ • À ¹ Ã Ä · ¼ Î ½ º ± ¹
þÿ ± ½ µ À ¹ Ã Ä ® ¼ ¹ ¿ • µ ¬ À ¿ » ¹ Â ¬ Æ ¿ Å

http://hdl.handle.net/11728/11611

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

"Οι Μεταρρυθμίσεις του Εθνικού Συστήματος Υγείας στην Ελλάδα. Ανεπάρκειες και Προοπτικές"

Της

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΚΑΖΑΚΗ

Επιβλέπουσα καθηγήτρια Μαρία Γείτονα

Μάιος, 2020

Περίληψη

Η παρούσα εργασία επιχειρεί να παρουσιάσει τη διαχρονική εξέλιξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας στην Ελλάδα, με στόχο να αναδείξει τις προοπτικές ανάπτυξης και το βαθμό αποτελεσματικότητας του, σύμφωνα με τις παγκόσμιες αρχές που πρέπει να διέπουν ένα εθνικό σύστημα υγείας. Για την απάντηση στα ερευνητικά ερωτήματα της εργασίας, αρχικά γίνεται ανασκόπηση της κείμενης νομοθεσίας και στη συνέχεια πρωτογενή έρευνα στους εργαζόμενους του συστήματος υγείας, προκειμένου να γίνει συσχετισμός των ευρημάτων της έρευνας με τα αναφερόμενα στη βιβλιογραφία.

Η έρευνα βασίστηκε σε ποσοτική μεθοδολογία με χρήση δομημένου ερωτηματολογίου και ερωτήσεις κλειστού αλλά και ανοιχτού τύπου. Η δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε με δείγμα ευκολίας, από την οποία προέκυψε δείγμα 100 ατόμων οι οποίοι απασχολούνται στις δομές υγείας όπου διεξάχθηκε η έρευνα. Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου σχετίζονταν με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων, με τις γνώσεις και την αξιολόγηση μεταρρυθμίσεων του ΕΣΥ, με τα προβλήματα και τις ανεπάρκειες του ΕΣΥ και με προτάσεις βελτίωσης των προβλημάτων αυτών.

Τα αποτελέσματα δείχνουν πως οι εργαζόμενοι έχουν μέτρια έως καλή γνώση των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με το ΕΣΥ, έχουν μια θετική στάση απέναντι στις μεταρρυθμίσεις αλλά δεν είναι τόσο θετικοί ως προς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Βρέθηκε ότι οι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι ικανοποιημένοι με την ομαλή λειτουργία του οργανισμού, τη χρηματοδότηση, το απόθεμα υλικών, την κατάσταση των υποδομών και την ομαλή λειτουργία των διαγνωστικών εργαστηρίων.

Ωστόσο, οι συμμετέχοντες εκφράζουν αρνητικές ή και μέτριες πεποιθήσεις για την επάρκεια του προσωπικού, τα ωράρια εργασίας, το μισθό, τους χρόνους αναμονής των ασθενών, την παρακίνηση για αποδοτική εργασία. Αξίζει να σημειωθεί, επίσης, πως αρκετοί εργαζόμενοι έχουν εκφράσει υψηλά επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης που σχετίζονται με την εργασία τους.

Τέλος, σημειώθηκαν και προβλήματα του ΕΣΥ όπως η κακή ηγεσία, οι άκριτες προσλήψεις, η μακρά νοσηλεία, η έλλειψη εκπαίδευσης προσωπικού, η

γραφειοκρατία και άλλα. Ως προτάσεις βελτίωσης σημειώθηκαν η αύξηση οργάνωσης, η σωστή κατανομή του προσωπικού, η βραχεία νοσηλείας, η εξειδίκευση σε συγκεκριμένες περιοχές, η εκπαίδευση προσωπικού, η μείωση της γραφειοκρατίας, ο έλεγχος προμηθειών κ.ά..

Λέξεις Κλειδιά: Ελλάδα, Ε.Σ.Υ., Μεταρρύθμιση, Αποτελεσματικότητα, Εργαζόμενοι Υγείας

Abstract

The present diploma thesis attempts to present the evolution of the National Health System in Greece over time, with the aim of highlighting its development prospects and degree of effectiveness, in line with the global principles that should govern a national health system. To answer the research questions of the diploma thesis, at the beginning reviewed the existing bibliography and after the primary research on health care workers, in order to correlate the research findings with those reported in the literature.

The research was based on a quantitative methodology using a structured questionnaire with closed and open-ended questions. The sampling was performed using convenient sample, which resulted in a sample of 100 people working in the health structures where the research was conducted. The questions were related to the demographic characteristics of the participants, the knowledge and assessment of the National Healthcare System reforms, the problems and shortcomings of the National Healthcare System, and suggestions for improving these problems.

Results showed that employees are having moderate to good knowledge of the National Healthcare System related reforms, have a positive attitude towards those reforms but are not as positive when it comes to the expected outcomes. In addition, the factors that the sample appears to be satisfied with, are related to the smooth functioning of the organization, funding, material stock, infrastructure status, and the functioning of the diagnostic laboratories.

However, the sample expresses negative or even moderate beliefs about staff adequacy, working hours, salary, patient waiting times, motivation for efficient work. It is also worth noting, that the sample feels burnout by their work.

Finally, the sample also noted problems of the National Healthcare System such as poor leadership, inadequate recruitment, long hospitalization, lack of staff training, bureaucracy and more. Suggestions for improvement were increased organization, proper staff allocation, short hospitalization, specialization in specific areas, staff training, bureaucracy reduction, procurement control and more.

Key Words: Greece, NHS, Reform, Effectiveness, Health Employees

Περιεχόμενα

Περίληψη 2

Abstract 4

Εισαγωγή 9

Κεφάλαιο 1 14

Η περίοδος πριν το ΕΣΥ 14

1.1 Οι λόγοι που οδήγησαν στη δημιουργία του ΕΣΥ 14

Κεφάλαιο 2 17

Η περίοδος από το 1983 έως το 2009 17

2.1 Τα κυριότερα σημεία του ν.1397/1983 17

2.2 Κύριες νομοθετικές παρεμβάσεις μέχρι το 2009 21

Κεφάλαιο 3 28

Ανεπάρκειες και Προοπτικές ανάπτυξης του ΕΣΥ 28

3.1 Η πρόσφατη κρίση και ο τομέας υγείας στην Ελλάδα 28

3.1.1 Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας 32

3.4 Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης 36

3.4.1 Η σύσταση του ΕΟΠΥΥ 36

3.4.2 Ηλεκτρονική συνταγογράφηση 37

3.4.3 Γενόσημα φάρμακα 39

3.4.4 Οικογενειακός γιατρός - Τοπικές Μονάδες Υγείας 40

3.4.5 Υγειονομική κάλυψη του ανασφάλιστου πληθυσμού 43

3.5 Προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης του ΕΣΥ 43

Κεφάλαιο 4 57

Έρευνα 57

4.1 Μεθοδολογία έρευνας 57

4.2 Σκοπός της έρευνας 59

4.3 Επιμέρους στόχοι 59

4.4 Δείγμα 60

4.5 Δειγματοληψία 61

4.6 Μέθοδος συλλογής δεδομένων και περιγραφή εργαλείου 62

4.7 Διαδικασία έρευνας 64

4.8 Διαδικασία ανάλυσης 65

4.9 Ηθική έρευνας 65

4.10 Δυσκολίες έρευνες 66

4.11 Ερευνητικά ερωτήματα 67

Κεφάλαιο 5 68

5.1 Παρουσίαση αποτελεσμάτων 68

5.1.1 Δημογραφικά 68

5.1.2 Αξιολόγηση μεταρρυθμίσεων 69

5.1.3 Γνώσεις μεταρρυθμίσεων 70

5.1.4 Αποτελέσματα μεταρρυθμίσεων 71

5.1.5 Βαθμός ικανοποίησης από τόπο εργασίας 72

5.1.6 Επάρκεια προσωπικού 73

5.1.7 Κατανομή ειδικοτήτων και πλήθους εργαζομένων 74

5.1.8 Στάση απέναντι στα ωράρια εργασίας 75

5.1.9 Ικανοποίηση από μισθό 75

5.1.10 Χρηματοδότηση τόπου εργασίας 76

5.1.11 Διαδικασία αξιολόγησης 77

5.1.12Λειτουργία διαγνωστικών εργαστηρίων 78

5.1.13 Χρόνοι αναμονής ασθενών 78

5.1.14 Απόθεμα υλικών 79

5.1.15 Κατάσταση υποδομών 80

5.1.16 Παρακίνηση για αποδοτική εργασία 80

5.1.17 Επαγγελματική εξουθένωση 81

5.1.18 Κατανομή προβλημάτων ΕΣΥ 82

Κεφάλαιο 6ο Συμπεράσματα έρευνας 86

6.1 Συζήτηση-Αποτελέσματα 86

6.2 Γενικά συμπεράσματα 90

6.3 Περιορισμοί της έρευνας και προτάσεις για μελλοντικές έρευνες 95

Βιβλιογραφικές Αναφορές 96

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία 96

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία 101

Παράρτημα 107

Ερωτηματολόγιο 107

Περιεχόμενα Εικόνων

Σχήμα1: Κατανομή ειδικοτήτων 69

Σχήμα2: Κατανομή βαθμού ικανοποίησης 73

Σχήμα3: Κατανομή επάρκειας προσωπικού 74

Σχήμα4: Κατανομή ειδικοτήτων και πλήθους εργαζομένων 74

Σχήμα5: Κατανομή ικανοποίησης ωραρίων εργασίας 75

Σχήμα6: Κατανομή ικανοποίησης από το μισθό 76

Σχήμα7: Κατανομή επαρκούς χρηματοδότησης 77

Σχήμα8: Κατανομή διαδικασιών αξιολόγησης.....77

Σχήμα9: Κατανομή ομαλής λειτουργίας διαγνωστικών εργαστηρίων 78

Σχήμα10: Κατανομή ικανοποίησης χρόνων αναμονής ασθενών 79

Σχήμα11: Κατανομή αποθέματος αναλώσιμων.....79

Σχήμα12: Κατανομή κατάστασης υποδομών 80

Σχήμα13: Κατανομή δείγματος ως προς την παρακίνησή του 81

Σχήμα14: Κατανομή δείγματος ως προς την επαγγελματική εξουθένωσή του.....82

Σχήμα15: Κατανομή δείγματος ως προς τα προβλήματα του ΕΣΥ.....83

Σχήμα16: Κατανομή δείγματος ως προς τις προτάσεις βελτίωσης του ΕΣΥ 85

Πίνακας Εικόνων

Εικόνα 1: Κατά κεφαλή δαπάνη για την Υγεία, Ευρώπη, 2017……..44

Εικόνα 2: Ποσοστό ανικανοποίητων ιατρικών αναγκών, 2015……...45

Εικόνα 3: Ποσοστό ανικανοποίητων ιατρικών αναγκών 2017……... 46

Εικόνα 4: Κατανομή δαπανών των ασθενών, Ελλάδα & Ευρώπη, 2015……47

Εικόνα 5: Κατανομή δαπανών των ασθενών, Ελλάδα & Ευρώπη, 2017……47

Εικόνα 6: Γενόσημα φάρμακα, Ελλάδα & Ευρώπη, 2017……..49

Εικόνα 7: Θνησιμότητα, Ελλάδα & Ευρώπη, 2017.....53